

[Langsted]

for at afslutte et skrivebordsprojekt, der måske aldrig skulle blive til virkelighed.

Medens vi nu taler om den mulige beskæftigelsessituation for de teknikere, der er ansat i og omkring statsbroen Store Bælt, så er det måske på sin plads også at berøre spørgsmålet om den beskæftigelsesmæssige effekt, som broprojektet har som helhed. Det er indlysende, at arbejdet i sig selv skaber beskæftigelse, så længe det står på, men på den anden side ikke anden beskæftigelse, end man ellers ville have fået ud af den samme kapitalindsats anvendt på anden måde.

Det er lige så indlysende, at den færdige bro skaber nettoarbejdsløshed blandt de medborgere, der hidtil har været beskæftiget i og omkring færgeoverfarterne. Men også dette forhold har en anden side. Selve den kendsgerning, at broen, eller for den sags skyld en hvilken som helst anden form for fast forbindelse, bliver en realitet, vil få omfattende samfundsmæssige konsekvenser. Den forbedrede samfærdselsmulighed vil så at sige automatisk virke arbejds-skabende, virke samfundsudviklende, virke erhvervs-mæssigt stimulerende. Det er betydningen af broens færdiggørelse, og det er et forhold, der kun lader sig erstatte af et uøkonomisk stort antal færges.

Det var hovedbegrundelsen for at ønske dette broprojekt gennemført så hurtigt som muligt. Man fristes næsten til at stille det banale spørgsmål: har vi råd til at lade være? Har regeringen råd til på dette punkt at føre en beskæftigelsesfjendtlig politik?

Ministeren kommer også ind på det finanspolitiske område, idet det i redegørelsen hedder:

»Havde man fastholdt Storebæltsprojektet i den aktuelle situation, ville dette have nødvendiggjort enten en yderligere forhøjelse af skatter og afgifter eller endnu større besparelser på andre udgiftsområder, såfremt den finanspolitiske linje, som regeringen har lagt, skulle fastholdes.«

Jeg fristes til at sige: hvad er det nu for noget sludder, at dette projekt skulle nødvendiggøre yderligere forhøjelser af skatter og afgifter, når der hidtil har været tale om, at broen skulle finansieres gennem optagelsen af især favorable udlandslån, og når der derefter kun har været tale om, at broen gennem afgifter skulle hvile i sig selv?

Der synes at være ikke så lidt halten i regeringens økonomiske argumentation og for den sags skyld også i fremskridtspartiets. En af forudsætningerne for udviklingen af Danmarks erhvervsliv og dermed nedbringelsen af underskuddet på betalingsbalancen er netop, at vi får bygget en Storebæltsbro. Men som nogle sagde: den, der ager med stude, kommer jo også med; og det kommer vi til at gøre i de næste par år, hvis regeringens agt kommer til magt.

Et andet væsentligt spørgsmål rejser sig. Vi har hørt så og så meget om, hvad der hidtil er blevet ofret på det midlertidigt skrinlagte projekt, og hvor meget der endnu er tilbage, for at dele af skrivebordsprojektet kan komme til en fornuftig afslutning. Ministeren skylder os en redegørelse for, hvad der derefter er tilbage af projekteringsarbejde, det er ikke helt fremgået endnu, og hvad det – gerne som nutidsværdi – må forventes at koste at tage projektet frem fra skrivebordsskuffen eller, som det så smukt hedder, mølposen igen.

Kort og godt, under forudsætning af, at projektet udskydes så lang tid, som det nu tyder på at det skal, at statsbroen Store Bælt er helt opløst, hvad vil det så koste at sætte det hele i gang igen med helt nyt personale? Og det er ud over de 130 mill.–150 mill. kr., der i realiteten allerede er spildt på dette nyteløse projekt, nyteløse, fordi det åbenbart ikke skal blive til noget, hvis man ellers til den tid kan virke så troværdig, at man kan få nogen til at hoppe på limpinden. Det var også et spørgsmål.

Endnu et spørgsmål, som ikke er så uvæsentligt endda: hvor langt ud i fremtiden rækker den af de forenede regeringspartier trufne aftale? Vi har ikke fået noget helt konkret ud over de 4–5 år. Er det nu også realistisk med de 4–5 år, ud over et folketingsvalg og en eventuel ny regering, som kunne komme på andre og bedre tanker? Jeg skal citere endnu et afsnit af redegørelsen, hvor der står:

»Hvad det parlamentariske angår, er det enhver regerings ret og pligt at vurdere, hvorvidt der i folketinget kan findes et flertal for gennemførelsen af dette eller hint. Det er regeringens vurdering, at der efter indgåelsen af regeringsaftalen mellem socialdemokratiet og venstre ikke findes et flertal i folketinget